

25 ✓

עלון המשק

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

עלון מס. 1005

יום ו' י"ג בתמוז תשל"ג
13 ביולי 1973

עניינים השבוע

עם יושקו מאיד

- ש: בספר גבעת-חיים אחת מספר על יום העלייה על הקרקע. יום לפני זה יצאת מחיפה לחדרה. וכך כתוב שם: "רכובים על מטען מסא גבוה הגענו אחרי הרפתקאות שונות בחצות הלילה לפלוגתנו אשר בחדרה" - ואני שואל: למה בעצם לא נסעתי ברכבה?
- ח: בוודאי לא שכחתי שהמצב הכלכלי היה קשה, ושרר חוסר עבודה. פשוט לא היה כסף לקנות כרטיסים לרכבה. כל אחד לקח את החבילה שלו ובכביש בצומת בה-גלים עמדנו כמשך שעות עד אשר "תפסנו טרמפ". לקחה אותנו מאיט עמוסה מאד שנסעה לחדרה.
- ש: מי קבע שאתה יוצא לרואדי עם הראשונים?
- ח: איזו שאלה? כמובן סדרן העבודה. הרי בשביל זה החזירו אותי מחל-יוסף, שם הייתי צריך להחמחות במפוא אבל העסיקו אותי רק בעבודות שחורות, כך שלא למדתי שום דבר ולכן מסרתי על כך לקיבוץ שלנו ואז קראו לי לחזור הביתה כדי להצטרף לעולים על הקרקע. לפני היומי בתל-יוסף קיבלתי הכשרה חקלאית בקבוצת גבע. צירפתי אותי לקבוצת העולים על הקרקע בזכות הכשרתי החקלאית וגם בזכות ידיעותי במשק, אותן רכשתי בצבא הצ'כי.
- ש: מי היה עוד בקבוצת העולים?
- ח: היינו 8 ביחד. קודם כאלו שניים יחד אחי מחיפה. שבחתי ז"ל (אביו של גלעד מגבעת-חיים איחוד) היה נחשב כמומחה לחפירה בארות ואפוס שהיה נגר מנוסה ובקיא בחקמח צריפים (כיום בעל משק חקלאי ונגריה במושבת יקנעם). למחרת בכור הצטרף אלינו יהושע (דומידיאנו ז"ל שידע את הדרך לרואדי ומקום הנקודה העתידית. במוצאי היום של ה-14 ביולי 1932 הגיעו עוד 4 חברים מחיפה ישר לנקודה ברואדי בשתי משאיות עמוסות חומרי בנין: אוטו גולדשלגר (גיל), מינה פידרר, דאוכן בלאו ואליהו שרייבר. מכל השמונה נשארו אני יחידי שחי בקיבוץ.
- ש: מה הבאתם אהכם כיום העלייה?
- ח: מפלוגתנו בחדרה יצאנו בעגלה רחומה לשתי פרדות ובה כלי עבודה, כלי מטבח וחפצים אישיים. במשאיות שהגיעו מחיפה יחד עם החברים הנוספים הובילו קירות הצריף לאורוות חסוסים וקירות צריף המגורים הגדול לשיכון החברים. בצריף זה היו 4 חדרים, אבל בימים הראשונים רק שלושה שימשו לשיכון, כי הרביעי שימש למטבח ארעי עד אשר הקמנו את מבנה המטבח וחדר האוכל.
- ש: ועוד כתבת אז שבערוב ארחו היום ראשון על הקרקע החברים שכנו לישון ואילו אתה יצאת לשמירה. "נשק לא היה בידינו" - היחנך?
- ח: אחת צודק, זה לא מדויק: היה בידי אקדה קטן "חצי שטיינר" מתוצרת אוסטריה. אלא שהוא לא פעל באופן תקין. אולי הוא היה טוב כדי לאיים על מישהו אבל לא לפעולה ממש. היו לו מעצורים רבים וזה היה רק מקרה אט הוא פעל. אי אפשר היה לסמוך עליו. למזלנו היו הימים הראשונים והלילות הראשונים - שקטים, בכפרים הערביים בסביבה טרם נודע על קיומנו.
- ש: מה הייתה עבודתך אחרי הלילה הראשון?
- ח: המשכתי לשמור חקופה ארוכה. מסרו לי את השמירה בקבלנות. למעשה שמרתי גם ביום וגם בלילה וגם בשבתות - עד שחליתי. עכשיו אספר לך מדוע חליתי אז. בליל שבת אחד באו חברים מחיפה לביקור. משל'ה הנהג, ידיד הקיבוץ שלנו, הסיע אותם. האו-טובוס היה מיושן ובלוי "טרנטה" ממש. הוא בקושי החקדם בדרכי החול כאן באיזור. כל האורחים, כ-20 במספר, שכנו לישון בצריף האחד שלנו, על המיטות שלנו ועל הרצפה, על מחצלות ועל שקים וגם על הבגדים שלנו. אני, כרגיל, יצאתי לשמירה

אחרי חצות הכריחה אותי הצינה לחפש לבוש חם יותר. נכנסתי לצריף לחפש בגד חם משלי. לא מצאתי כי שכבו וישנו על כל בגדי. חזרתי לשמירה. למחרת חליתי באנגינה קשה. הובילני אותי לפלוגה בחדרה, לחדר החולים. באוהו ערב החליפו אותי בשמירה סוף סוף. אז החאוגנה קבוצה של 4 שומרים שהחלפו בינם לבין עצמן בשמירה. אחרי שהבראתי חזרתי לשמירה.

ש: כל הזמן שמרתם רק עם "חצי שטייר"?

ח: כעבור כמה ימים שלחו אותי לבית הערבי הגדול שבקרבת כפר ויחקין (אז נסעו שם אח הפרוסים הראשונים והביח שימש מרכז "להגנה") ושם מסרו לי 4 רובים אנגליים מיושנים. אחרי שהבאתי אותם בשלום לנקודה שלנו חפרנו ברצפת הצריף בור עמוק, אוהו ציפינו בפנים בזפת ובשקים והכנסנו ארגז גדול מפח שהתאים לאורכם של קרובים. כיסינו את הבור ברצפת חמרה ושתי מיטות עמדו מעל המקום. זה היה הסליק הראשון לנשק בנקודה.

ש: פחדתם בימים הראשונים ובלילות הראשונים?

ח: היות ולא קרו שום חקריות וגם לא ידענו על הסכנות שאורכות לנו לא היתה הרגשת פחד. מצבנו לא היה בטוח: לא היו גדרות ולא עמדות הגנה, לא היה נשק והיינו מבודדים ורחוקים מישורים אחרים (להוציא את עין-החורש) אבל פשוט לא נחנו לעצמנו דין על מצבנו הבטחוני.

ש: כיצד הגיבו הערבים בסביבה על הקמת הנקודה?

ח: המגעים הראשונים היו עם ערביי הכפר מנשיה. אלה היו יחסי מסחר בעיקר. הם מכרו לנו חלב, פירות, ביצים וירקות. כולם באו לראות מה עושים כאן היהודים. וסיפרו זה לזה "הם בונים שם עיר גדולה". הם שמרו על יחסי שכנות טובים. היו מעוניינים מאד במכירת תוצרתם.

ש: ומתי התחילו צרות עם השכנים?

ח: בכלל לא היו אז שום צרות עם השכנים הקרובים. לצרות גרמו רק ערבים מכפרים מרוחקים יותר, ואחם לא היו לנו יחסי שכנות. פעם אחת שמענו פתאום יריות רבות שבאו מצפון. אז פתחנו בפעם הראשונה את הסליק וחילקנו מהר את הרובים בלינינו. היכינו מחושים ודרכים. עד ששמענו פתאום טרטור של אוטו משא מחקר. היתה זאת המשאית שהביאה מתל-אביב את הטרקטור הראשון. הטרקטוריסט היה חיים שטרנברג. היא הגיעה מצד עין-החורש, כי לא היה אז קשר מתל-אביב אלא בדרך עפר מטול-כרם דרך הכפר קאקון.

ש: ומה הנסיון האישי שלך בקשר לערבים?

ח: בכפר מנשיה היו לי ידידים. פעם הזמינו אותנו לחתונה במנשיה. קיבלו אותנו יפה מאד. אחר כך הזמנו אותם לבקר אצלנו.

ש: יושקו, האם אתה זוכר היטב איך היה נראה הוואדי אז?

ח: כמובן שאני זוכר. כל הגבעות סביב סביב היו חשופות. לא עץ ולא שיח. שורה של שתילי אקליפטוסים הפרידה סמליה בינינו לבין אדמות הערבים. גם פה וגם שם קוצים ודרורים. הכל ריק ושומם. החולות נודדים, היום מכסים כאן וכעבור זמן מכסים שם. בכיוון לדרום ראינו רחוק רחוק שלוש עצים (בקרב קיבוץ העוגן של היום) עוד יותר רחוק בכיוון לקאקון קצה בוסטנים של ערבים. גם לכפר מנשיה היו שרידים עלובים של בוסטנים. דרכים לא היו. הלכנו פשוט בחול. אחרי השבוע הראשון כליל שבת יצאו כמה חברים מהפלוגה בחדרה ואתם כמה בחורות ממשק הפועלות בחדרה כדי לבקר אצלנו בוואדי. הם נסעו בעגלה אבל טעו בכיוון. הם לא הגיעו אלינו ואחרי חצות חזרו מיואשים לחדרה. לא מצאו את הנקודה. היה זה נוף חדגוני ושושם עם הרבה חולות.

ש: יושקו - ולפעמים אתה משווה מה היה אז ומש שיש היום?

ח: כמובן שאני משווה. אבל אין מה להשוות בכלל. עד כוי כך השתנה הכל. קיבלנו אז פיסת אדמה קטנטונת שהיתה מיועדת ל-40 משפחות וחשבנו אז שזה גדול נורא ואיך נספיק לעבד את הכל. כל העיבודים נעשו בידיים ובעזרת כהמות וגם בסלילת הכבישים ובניקוז התעלות ובכניין הכתים עבדנו רק בידיים. והנה איך השחנו הזמנים ושיטות העבודה וכמה גדל המשק החקלאי. פשוט לא יאומן. לא חלמנו על דבר כזה!

ש: תגיד יושקו - בן כמה אתה?

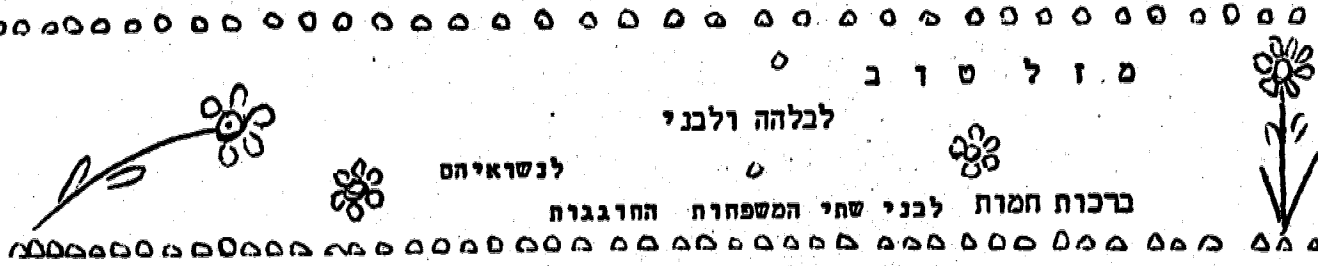
ח: אני בן ששים ושמונה - רציחי רק עוד להגיד שיש לי סיפוק רב ממה שאני רואה כיום כאן בקיבוץ. החיים שלי לא היו חיים שיגרתיים. המפעל שלנו החפחה והתגשם מעל כל משוער. החיים לא עברו לשווא.

מ ז ל ט ו ב

לבלחה ולבני

לנשואיהם

ברכות חמות לבני שתי המשפחות החוגגות

הערת העורך: בזה סיימנו את הריכוז הזה מעל דפי העלון.

תגובות

הזאת תגובה עניינית?

1. להערוחתו של אורי על "הטון" שיש בו לקטול כל נבט של רצון טוב". ממה אני, שלא מצא נימוק יותר משכנע מאשר פגיעה אישית. הלזה ייקרא "ויכוח"?
2. לפי מיטב ידיעתי, באוחו הערב של שאלות וחשובות לא עמדה לדיון "אי הפעילות הצבורית" אמנם אפשר לייזם דיון כזה (אני עצמי אין לי דעה כזאת על הציבור שלנו) ולכן "מעניין" מה ענו או לא ענו בעלי התפקידים, כי לשם כך כוננו החברים.
3. לא אני ולא החברים אשר "להם שימשה פה" חשבו שצריך ואפשר לענות תשובות חיוביות ומספקות לכל השאלות והמשאלות. גם מחדל, כשגורמיו מוסברים היטב ובכנות, מחקבל על דעת הציבור. הרוגז היה על אלה מן החשובות בהן הורגש הזילזול בציבור. וזה אסור לבקר?

חרצה

מדיניות למעשים

חבל להשחית מילה אחת על פולמוס. צריך לרכז את כל הרצון וכל הכוחות של כל פרט בדיון ענייני לגופם של מעשים שעל סדר יומנו. צריך להז-
 הר כמו מאש מפגיעות אישיות דווקא מפני שבכל תהליך של שינויים מזדקרים, כלפי חוץ לפחות הסממנים האישיים.
 נכון שמהפכות מחגשמות בשלבים. אבל מהפכה בהלך המחשבה, הפיכת הלב, מתפרצת לעתים בקפיצה, מופיעה כיצור חדש ושלים ותובעת את שלה בכל פה.

להשלים עם המצב הייחודי בחעשייה שלנו אי אפשר. ואין גם צורך - לא כלכלי ולא חברתי. עוד טרם נערך במשקנו מחקר שיעיד עד כמה נפגעת רווחיותו של מפעל קיבוצי בגלל סימני הלורי הנספחים אל העבודה השכירה. אלא שלא באורכדן כספי זה עיקר העניין. אני חרד להפסד אחד, לגרועון שעלול להוציא בנפשם של החברים שלנו שהחרגלו במשך שנים ארוכות לשליטה מנהלית בזולת ולזכויות ולמעמד הנלווים בהכרח ליחסי עבודה בלתי שוויוניים. דומני שבתאים כאלה כמעט ואין איש המחוסן מפני הנזק הזה. רק השבוע פורסם בעתון שישנם 60 קיבוצים בארץ המקיימים עבודה עצמית מלאה במפעליהם. ובכן, אנחנו איננו נופלים מהם ביכולת איר-גונית, בנסיון מקצועי ובכוחות עבודה יוצרים.

יש כידוע עוד פגמים בקידוצנו. דבקו בנו עוד מומים ופחיתויות. אבל העבודה העצמית היא היסוד לעבודה הצורה בענף, בבית-חרושת, בחינוך וכו'. היות המנהל גם מנוהל, והבוחר גם נבחר, השתתפות מירבית בכל קשת העבודות, הבקורת ההדדית, המניע לעבוד ללא חגמול חומרי וללא היררכיה ודירוגים. זהו הייחוד והטעם. ובמבנה כזה גם העבודה ליעול מירבי והישגים כלכליים וחברתיים. אמנם רבים התכרכו עכשיו בבעיות של החקנה אנסנות שלויזיה בגובה 4 מטר מעל הבית, אבל הבעיה היא בכל זאת הסדקים ביסודות שבניין. אני קשור בעבודות למקום הזה. יש בי אמונה בכוחות הגנוזים בקיבוצנו על וותיקים וצעירים, והריני משוכנע שהשינוי הוא בהישג יד. אינני קצר נשימה ומקשיים לא אברה.

אמר לי פעם אחד מבני המשק: "אחיה כאן כל עוד אחוש שבידי לשנות את המציאות ולעצב את חיי". נאמנים עלי דברים אלה, ומחוכם ברור שהשאלה הנדונה עומדת לפני רבים ובעצם לפני כל החברה. זוהי בעצם עתיד הקיבוץ הזה, כי החעשייה חיה בעתיד, עוד יותר משבהווה ובעבר עיקר פרנסתנו. יש בי סירוב עיקש מלהאמין שכל העמל, המסירות, ההתנדבות, ההעזה, החברות, נפתולי הדרך וקרבות הדם, מכאובי הלידה והצמיחה, עם כל כיסופי האמה לגאולה וחידוש חיי האדם - שליוו את גבעת-חיים מראשיתה עתידים להסתיים כביצה רדודה כזו של חמרנות גסה, סרת טעם של שליטה בעבודת הזולת והנאה מפרי עבודתו. הדבר הוא בבחינת הלא ייאמן. כבר אמר המפורר שאהבה אמיחית אינה הולכת לאיבוד ויש לה נצח. כך גם הדבר שהוחל בו כאן איננו עתיד לעבור מן העולם.

וזו חובה קדושה לדור הראשון ולשני גם יחד, ובכוחות המשותפים להוריש לדור השלישי העומד בפתח חברה ומשק נקיים מעיוותים ומעבודה זרה זו.

לפעמים אני חש כמו בסיוט לילה איך הביצה שיובשה לפני ארבעים ואחת שנה גואה שוב מפני קני הגומא ומציפה ופולשת לחלקים מחיינו. היא מבעבעת דרך הסדקים שניבעו ביסודות הבית. מחתח לרגלינו נובעים סדקים. עיני מי טחו מדאותם?

לעתים אני חש איך יחוש אחד שעלה מן הביצה והוא מזומזם וחותר כמוחי ברעיון ישן ואינו נוהן מנוח. ואני נשבע לאי כניעה ולמאבק בכל מעט הכוחות שברשותי. אני מטיל את הכל על הקלף הזה, על ההכרעה הגורלית הזו, כמו שצבא מטיל את העתודה האחרונה שלו בקרב על השטח החיוני שהאחיזה בו חורצת את כל גורל המערכה.

4

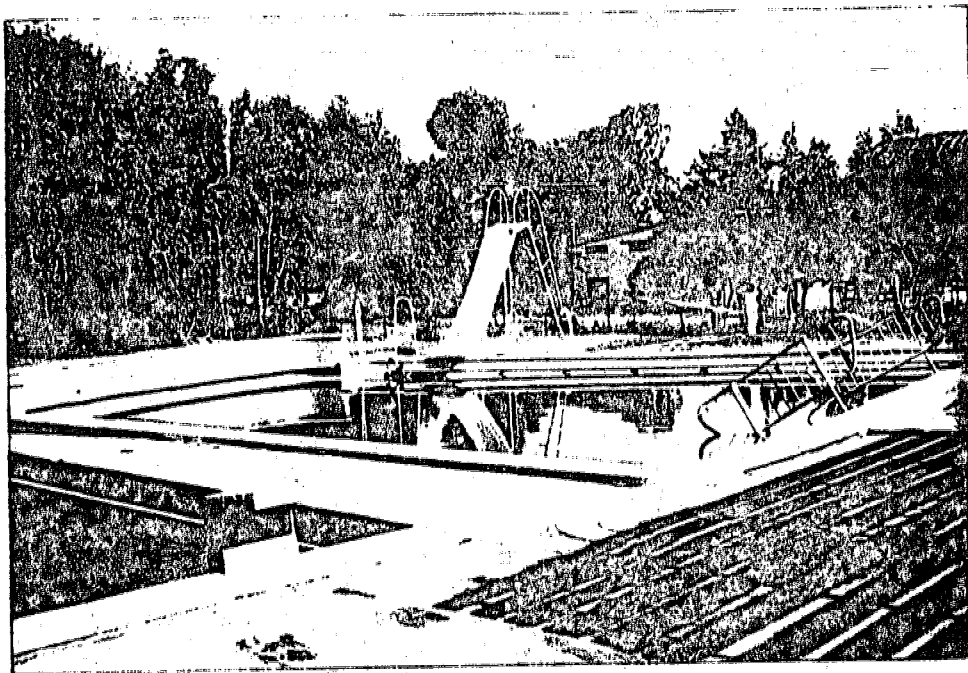
אין מקום לאשליות. לא רבים הם בארץ ובעם הנכוננים לחיי שיתוף ושוויון. ואין למכור את מה שהושג בנזיד עושים שמנוני. אם נכשלנו כולנו כמה שנכשלנו, עלינו לזקוף גב ולקום במלוא שיעור קומחה של החברה הזו. לא למעלה מכך אבל גם לא פחות מכך. יש בי מודעות בכך שאני רואה יותר ומבין יותר כפי שכוחותי המועטים לעשות. אבל זאת בפירוש בעיה שלי. האם משום כך עלי לגזור על עצמי שתיקה? אני חייב לומר את שאני, לבטא את זרם הקיום, את אמת חיי. תהא זו זעקה, תהא זו צעקה, או רשימה או אפילו שתיקה, ומה בכך? הרי כל זה אנושי. בלתי אנושי הוא לחיות בלי כל זאת. קודם כל צריך לשוב ולהאמין בכוחנו המשותף. כשלכך יתלווה הרצון הנחוש לחיות פה כפי שאנו רוצים, איזה כוח יוכל לעצור בנו מלהגשים מה שנראה כרצוני ועדיף בעינינו.

ברצוני לסיים בשני דברים יותר מעשיים. הראשון יותר אישי. גמרתי בלבי לוותר על תקציבי הריהוט, חצי תקציב ההלבשה, נסיעות לחו"ל, וכברא תרתי גם הטלויזיה עד שיערכו אותם שינויים שישחררו אותנו מהנאות מעבודת הזולת. זה באמת לא יותר מצעד סמלי שבא לשחרר אותי ממועקה אישית. כי עד היום טרם ניסינו לחקור איזה אחוז משיעור הצריכה שלנו שייך בעצם לאחרים. ואני מקווה שהחברים לא יטעו ויחשבו לי זאת לגאווה. הרי כבר היום יש ברמת החיים החומריים שלנו קצת עודף והדברים שאני מתכוון לוותר עליהם למעשה כלל אינם נחוצים לי.

והנושא השני בחחום הציבורי. המדובר בהצעה למוסדות המשק להכין הצעה לוועדה ציבורית שתקבל יפוי כוח מהאסיפה להביא תוך זמן סביר חוכמות, ותהיינה מרחיקות לכת ככל שתהיינה לקיום עבודה עצמית בכל ענפי התעשייה של קיבוצנו.

אשחקד עמדה בפנינו שאלה בית ספר לגיל הנעורים. נבחרה וועדה ציבורית שבחנה בחמש אלטרנטיבות והביאה את המלצתה להחלטת האסיפה. גם לגבי עתיד התעשייה מסתמנים בוודאי פתרונות שונים. צריך לבחון אותם בצורה יסודית ולהביא את העניין לסיכום ולהכרעה ציבורית רחבה.

י ר י ב

תוצאות הבחירות למשמרת הצעירה

במהלך הבחירות הצעירים ביולי התקיימו אצלנו הבחירות למשמרת הצעירה של מפלגת העבודה. השתתפו 114 חברים צעירים (עד גיל 35) שהיוו 85% מכלל בעלי זכות הבחירה, הנמצאים בבית. 52 חברים הרשומים אצלנו נמצאים בצבא, בחופשות, במילואים ויש גם מי שעזב. אלה לא יוכלו להצביע. 12 חברים סירבו להצביע ול-17 לא הגענו מסיבות שונות. בסך הכל אחוז ההצבעה הוא יפה.

נבחרו: ראובן אחר וגיורא מגל.

בעיות בריאות

לאחר כמה חודשי עבודה כמרכז בריאות וכן לאור שאלותיהם הרבות של החברים על הקורס למרכזי בריאות שאני סימתי לפני חודש אנסה להשיב לחברים וגם לסכם כמה נושאים הנראים לי כחשובים.

הקורס אורגן על ידי וועדה הבריאות הכינסיבוציה ונמשך כחודש. הוא מחקיים אחת לשנתיים-שלוש. ומתכוונת היה מחולק לפרקי זמן אשר הוקדשו לנושאים ופראיטים, כמו: מחלות לב, מחלות הסרטן, הזיקנה, בעיות פסיכיאטריות, שיקום-נכים, שיקום מקצועי וכו'. כל נושא כזה הקיף וכלל את האספקטים השונים המרכיבים אותו כמו למשל: מחלות לב הרצה פרופ. קלרמן אשר עורך את המחקר על האוכלוסיה המבוגרת בקיבו-צים ומסקנותיו המדהימות התפרסמו בעהונים לפני כמה חודשים) הוא וכל צוות המחקר שלו: רופא, עובדת סוציאלית, דיאטטיקנית ניהחו את גורמי הסיכון, המניעה והמחלות עצמן והשיקום. הנושא הוא מכל צדדיו - תזונה קיבוצית מקובלת, גורמי מחת ואפשרות יות לגילוי ולמניעה. כמו כן היו הרצאות כלליות בנושאים רפואיים ופילוסופיים על ידי מרצים טובים מאד אשר משמשים כחפקידים רבי השיבות ברפואה בארץ. הקורס כלל גם סיורים במוסדות כמו בית הרצפלד לזקנים ולחולים כרוניים בגדרה, בית חולים הפסיכיאטרי בנס-ציונה ועוד. השבוע האחרון הוקדש לעידכון ידיעותינו בזכויות להן אנו זכאים במוסדות השונים - קופת-חולים, מוסדות סעד ממשלתיים, ביטוח לאומי, במועצות האיזוריות וכו'. היו כמובן גם דיונים בקבוצות אשר התחלקו לפי חלוקה איזורית על אותן הבעיות אשר מקיף תפקיד כזה. והסתבר שישנם הבדלים גדולים מאד בראיית תפקידו של מרכז עניני הבריאות. באיזורנו מקובל התפקיד כפי שהוא נהוג אצלנו - מרכז(ח) בתפקיד מלא אשר חייב לרכז את כל החחומים המגוונים כולל תקציבים של עניני הבריאות. ישנם משקים שחלק מסויים עושים האחיות והרופא במרפאה, אך ישנם משקים אחרים וזה נראה לי הרצוי והטוב יותר שבהם מתקיימת וועדת בריאות פעילה אשר חחומי האחיות מוולקים בין חברי הוועדה שפועלים פחות או יותר באופן עצמאי בחיאום מלא עם המרכז. אם אני מנסה לחרגם זאת נראה לי שרצוי מאד היה להקים וועדת בריאות מחברים שעיסוקם או אולי אפילו הכשרתם מאפשרת להם את הדאגה והאחריות לשטה מסויים: תברואה! עניני ילדים (שלא עסקנו בהם בכלל בהשחלמות) רפואה מונעת, בעיות פסיכיאטריות (וזה חייב להיות אדם העוסק בכך שנים ואיננו מחלף כמו רכז הבריאות כל כמה שנים). כפי שהתפקיד מורכב כיום אני משקיעה את מירב זמני ומרצי לפתרון בעיות שוטפות ויום יומיות ומחקשה למצוא את הזמן לנושאים הדרושים הכנה רבה. לדוגמה: כיום אין מוסד בארץ העוסק באיתור מוקדם של מחלות. ישנן בדיקות חוזרות בדונולו, אך הן עוסקות באיבחון של גידולים. ישנם אנשים אשר שנים רבות אינם מגיעים למרפאה ולא חמיד ההרגשה הסוביקטיבית היא הקובעת. לעתים כתוצאה מכדיקות שיגרה כאלו מתברר הצורך במחן עצה, הדרכה, הנחיות או הרופה. קשה לעשות בדיקות כלליות כאלה לציבור גדול ומגוון כל כך חוץ כדי העבודה השוטפת של המרפאה אשר ממילא כרוכה במחן רב. אכן יש מחשבה להביא צוות מיוחד אשר עושה את זאת בפרק זמן קצר - פעם זה היה מקובל ובאמת היו צוותים כאלה, היום הם אינם בנמצא. לכן יש לחפש את הפתרון הנכון וזה דורש מהמרכז שאיבת אינפורמציה רבה, חיפוש והכנה רבים למבצע כזה. כמו דוגמה זו ישנם שטחים נוספים ושונים כמו נושא ההזדקנות בקיבוץ ומה ההיערכות שלנו, הכשרת כוחות וכו'.

נושא התברואה איננו מיבצע חד-שנתי אלא מיבצע רציני שדורש השקעה ומחשבה והרבה רצון. בעיות התזונה בהרכבה ואופן הכישול בהקשר לתנאים הקשים שלנו. נושא זה הוא חשוב ביותר היות ויש לנו אוכלוסיה גדולה הנזקקת לכלכלה אחרת מסיבת בריאות ואנחנו מחקשים מאד לענות על הצרכים האישיים של אותם האנשים. ועוד כמה וכמה. בסיכום יש הרבה מה לעשות, לשפר ולשנות. ומכאן לענין "אקטואלי" שבו פונים אלי הרבה חברים והרי האינפורמציה: כידוע לכולם החלפנו את רופא השיניים. הרופא אשר עובד עכשיו הוא יסודי מאד בעבודתו ולכן גם איטי יותר. היות ואצלנו ישנו פיגור מסויים ובמיוחד בטיפול בילדים העומס על הרופא הוא רב. אנשים רבים באים בלי תור ולא לעזרה ראשונה אלא פשוט מפני שהתרגלו לכך. אינם מוכנים לשבת ולחכות בחדר ההמתנה בסבלנות בדומה לתור של משהו אחר שהזמינו מזמן. והם תופסים את התור של אחרים, לא פעם של ילד אשר מכל הבחינות רצוי שישב במרפאה פחות ככל האפשר - והדבר מפריע לעבודה הסדירה של המרפאה. - אין זה נעים לדעת שמישהו מחכה בחוץ, מבזבז שעות עבודה או הפסקה כאשר התור שלו הגיע מזמן. לכן החברים מתבקשים ונדרשים לא לבוא בלי תור אלא במידה וסובלים מכאובים ולהזמין תור אצל יונה גם לבדיקה כללית וגם לכל טיפול.

משקים בסדר גודל כשלנו מעסיקים רופא שיניים 4 עד 5 ימים בשבוע. אנחנו נאלצים להסתפק בינתיים ב-4 ימים אך אם לא תהיה ברירה ניאליץ להוסיף עוד יום, לפחות זמנית עד שנחבר על המצב הקשה. זו כמובן שוב הוצאה כספית נוספת ולא מבוסלת. לא קל להשיג רופא שיניים טוב לעבודה בקיבוץ ועלינו לאפשר לו עבודה שקטה ומסודרת. בהכנתנו גם לבדוק את כל ילדי הגנים וזה דורש זמן והכנה ובמצב כפי שהוא כיום אי אפשר להתפנות לכך - וחבל.

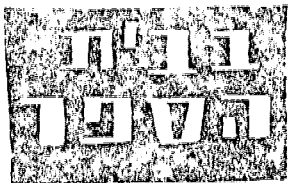
כמו כן יש לי בקשה נוספת אל אותם החברים שפעם היו מוכנים לחסיע בשבת חבר'ה או בני משפחה לחולים השוככים בבתי-חולים. אם הם עדיין מוכנים לעשות זאת לפעמים נא להתקשר אחי. ואולי ישנם חברים נוספים שגם הם מוכנים לכך. זה יקל עלינו מאד.

ישנו חתום נוסף שאולי כדאי להזכירו והוא התברואה הגרועה שלנו. אנחנו כרגע מנסים לגבש בעזרת מוסדות התברואה של משרד הבריאות והמועצה האיזורית כמה הצעות להשקעות ושינויים לפתרון המצב הקשה, אך יש כמה דברים קטנים שכל אחד מאתנו יכול עם קצת רצון לתרום לשיפור כזה והם: לא לתת לחיות הבית החמודות שלנו לאכול מהכלים בהם אנחנו אוכלים (וכבר נראו "מחזות" כאלה אפילו בפיתוח של חדר האוכל), להביא את כלי האוכל ישר לרחיצה ולא להשאירם על פחי כאוגרי ליכלוך שאינם יורד יחד ואולי דבר נוסף: יצוי לסגור את שקיות הנשילון עם האשפה על ידי קשר קטן לפני השלכתן לפח האשפה הכללי ובכך למנוע את ג. הזבובים והזבובונים המלטף את פרצופו של כל אחד אשר מרים את המכסה.

ולבסוף: אני מאחלת לכולם הרבה בריאות ורגילוי נעים של הקיץ.

ע נ ת

שנת הלימודים

עם סיום

עם סיום שנת הלימודים קיבלה מועצת החינוך החלטתה משמעותית ביותר: לפתוח כיתה א' ובה 19 ילדים, במקום כיתה ב' ובה 12 או 11 ילדים.

הסיבה העיקרית לכך: הצפיפות הרבה בגיל הרך וחוסר אפשרות להדביק על ידי בנייה מזוהמת את צורכי הדיור של הילדים הקטנים. כל המדברים בעד ההצעה הנ'ל הדגישו שזאת החלטה לצורך השעה ואין בכוננתנו לשנות מעיקרי החינוך הנהוגים אצלנו: גן מעורב, ראשית הקריאה וכתיבה בין כותלי הגן, הוצאת כיתות ב' ולא א'. הפתרון לכך - בניית גן חמישי, אך הבה נשאיר את הנושא הזה לדיוחה של מרכזת הגיל הרך.

על בית הספר שלנו עברה שנה שקטה ופוריה, אם כי, כרגיל, לא חסרו בעיות ולא חמיג הצלחנו לפתור אותן על הצד הטוב ביותר. שוב נוכחנו לדעת שכיתות קטנות גורמות לבעיות גדולות ואף זאת סיבה רצינית להוציא כיתה ב' קטנה מדי.

בית הספר האיזורי "חוף הכרמל" מסר לתברים אינפורמציה שוטפת ואנו מסיימים את השנה הראשונה של שתפוחנו בו בהדגשה שעשינו צעד נכון ולמרות הלבטים וחבלי הלידה המאזן הוא חיובי ולשבועות רצונם של המורים והתלמידים.

בשנת הלימודים תשל"ד נשארים אצלנו כל המורים עם כיתותיהם. ורד גינור מקבלת את כיתה א' החדשה. פירוט של המזכנים, המטפלות, מצב הכיתות וכו' נמסור בהחילת שנת הלימודים.

לא נוכל לגמור רשימה זו בלי ציון שיא ההצלחה שלנו השנה - נישואי מורחגו היקרה ב ל ה ע עם בני שנמר, ברכתנו הלבבית להם. מי יתן עוד כמה הצלחות כאלה...

חופשה נעימה ומהנה לכל המורים והילדים מאחלת

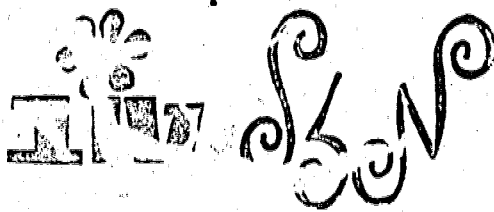
הנהלת בית הספר

הבחירות של פנינו

ב-11 בספטמבר יתקיימו הבחירות להסתדרות ובסוף אוקטובר הבחירות לכנסת. הקיבוץ המאוחד מתארגן עתה למערכת הבחירות. גבעת-חיים נקראת אף היא לתת את חלקה שהוא מעבר לחלקה היחסי בקיבוץ. בשלב הראשון אנו מתכוונים לבחור בוועדה בחירות שתארגן את הבחירות בתוכנו מן הבחינה האירגונית. בשלב השני נארגן בכוחותינו את פעולת הסברה פנימית. בשלב השלישי נתגייס לפעולה בתוך לחוגי בית, אירגון והסברה ולמבצע יום הבחירות. וועדת הבחירות תהיה אחראית על כל אלה. וועדת הבחירות עומדת להבחר באחת האסיפות הקרובות. חברים המוכנים להחליץ למלאכה או להציע חברים אחרים מתבקשים לפנות בהקדם לחתום מטה.

אורי יזהר

Handwritten note with Hebrew text: 'לדינה ולארכס להולדת נעמי אחות לחמר ולארון ברכות לתרצה ולאוריאל ולכל משפחת נהרי הענפה. וכן לסבא ולסבחה באנגליה.' Includes a drawing of a flower.

ע ר ב מקו ר י

הודוה לנוער שוחר ספרות מעיירוה פיתוח זכינו לערב קישור בין אמנויות". 4 משוררים מוסיקאית וציור הגישו לנו על קצה המזלג מפרי יצירותיהם או יכולתם האמנוחית. חמיד רצוי להפגש עם יוצרי תרבות פנים אל פנים ולא רק עם מבצעים כגון - שחקנים, מנגנים ועוד.

ורצה המקרה, שערב זה החקיים בדיוק, כאשר הופיע רשימתו של אהרן מגד - "סופה של חקופה" החבר באופן המוחשי ביותר - יש ויש המשך, אין להחיאש, אחרי ביאליק באו שלונסקי, אלחומן ואחרי אלה נמשכת השרשרת ואולי הם היו בניינו? ימים יגידו, אם א. גלכוע, ש. שנאי, ע. הלל, כח-שבע שריף וכל אלה שלא היו בערב זה בין היורשים האפשריים של "הענקים" אשר קדמו להם...

ארבעה משוררים ניסו "לדובב" את המוסיקאית נ ו ר י ה ר י ו ואח הצייר ד ו ר ד ו ג ו ר ש ט י י ן ולא חמיד עלה בידיהם. משום מה נפל הפור על שירה קודרת ועצובה ברובה וזה לגבי קהל כל כך מגוון. קצה כבוד מדי.

מוטב היה אולי למבצע הערב וביחוד למנחה - בח-שבע שריף להרהר בדבף. כשם שנראה לי הצירוף המוסיקלי אינני מחייב את שיתוף הצייר. פיצול יתר על המידה לא מאפשר את הריכוז הדרוש, וכאן, לפי מטב הבנתי הכוונה היסודית היחה להפגיש אוחנו עם השירה בת זמננו.

חבל שהקהל לא שיתף פעולה ולא הסכים להרתם ל"משחק" כפי שחוכנו. מכל מקום הופתענו לטובה, שקיים בעיירות הפיתוח נוער אשר עוסק ברצינות וברצון בספרות טובה. בהזדמנות זאת - מה מצב הנוער המקומי בנידון?... ח.כ.

הנקיון בבית שרת - למעננו

אנו חוזרים ופונים לציבור: שימרו על הנקיון בבית שרת. עונת המופעים נסתיימה, נשמר על צורתו ונקיונו של הבית למעננו. אין להביא דברי אוכל לאולם - אחרי סרט האולם זרוע ניר עטיפה של סוכריות, מסטיק על הרצפה וכיוצא באלה... דאגו גם שילדיכם ואורחיהם ישמרו על הנוהג. השחמשו במאפרות. ודבר נוסף - אין להעלות על הכסאות או להניח עליהם רגלים. ותזכורת אחרונה אינן לעשן באולם.

בחודה - אשר על הנקיון

ערה אלדר

אל המתרחצים הצעירים בכריכה

כמעט יום יום אנחנו עוברים את הדשא ומרימים את הפסולת שאחם זרקחם. בקבוקים, קופסאות ריקות של סיגריות, ניירות של מסטיק שנדבק לידיים, ומה לא? גם צנצנות שמן מחדר האוכל הבאתם והשאתם לנו. ובדלי סיגריות נזרעים בכמות עצומה.

אחם רואים אוחנו מרימים את הפסולת שלכם ואתם ממשיכים לזרוק. הצבנו דליים למען יכניסו את כל הפסולת פנימה. אמרו: המרחק ביניהם גדול מדי ועוד אמרו: להרים את המכסה - זה מסובך מדי. הוטפנו פחים קרובים זה לזה כדי הושט יד והשארנום פתוחים. אבל אחם בשלכם, זורקים ללא נקיפת מצפון בין הפחים או לידם. מה עוד אפשר לעשות כדי שהמקום ישאר נקי? האחם שמירה על הנקיון נפסקה על יד מפתח חדרכם?

דוד וולף

הוראות להתנהגות בעת חאוה

1. עזור רכבך סמוך למקום החאוה, הפסק המנוע ובלום.
2. הגש ע"ר לנפגעים באם ישנם ודאג לפינויים.
3. (במקרה של נפגעים) הודע מיד למשטרה.
4. הבטח מקום החאוה מפני האונה חוזרת.
5. המנע באופן מוחלט מויכוחים והיה אדיב.
6. אין להודות לא מל-פה ולא בכחב - באשמה.
7. יש להחליף ידע לגבי פרטים: הנהג, המכונית, הביטוח
8. העבר הודעה במהירות האפשרית.
9. העבר טופס זה למאיר וניג - מ י ד . (אח הטופס חקבל אצלו)

נסיעה נעימה!

שבתי פיס